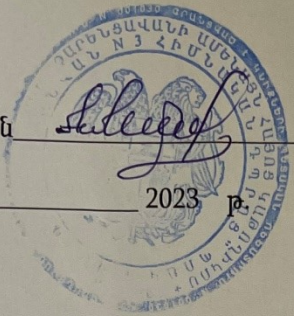


ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝ \_\_\_\_\_ Ա.Բայան \_\_\_\_\_

<< 31 >> \_\_\_\_\_ 08 \_\_\_\_\_ 2023 թ.



ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝

Տնօրեն՝

# ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ

<< 31 >>

## ԴԱՍԴԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ

### ՏԱՐԵԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

«Չարենցավանի Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի անվան 3 հիմնական դպրոց»

**ՊՈԱԿ** ԻՔ դասարան

ուսումնական հաստատության անվանումը, դասարան

Մանյա Սերգեյի Իսկանդարյան

դասղեկի ազգանունը, անունը, հայրանունը

<<2023-2024>> ուսումնական տարի

ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ (կրճատումով)

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը սահմանում է հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, ըստ կրթական մակարդակների շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական որակական պահանջները, սովորողների գնահատման համակարգը:

V. ՄԻՋՆԱԿԱՐԳ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

15. Միջնակարգ կրթության բովանդակային բաղադրիչները որոշակիացվում են ըստ ուսումնական բնագավառների և հանրակրթական դպրոցի աստիճանների՝ հաշվի առնելով սովորողների զարգացման ֆիզիոլոգիական, հոգեբանական և ազգային առանձնահատկությունները:

2. Կարողություններ և հմտություններ Այս բաղադրիչով տրված կարողությունների և հմտությունների ամբողջությունը սովորողին հնարավորություն է ընձեռում գործնականում կիրառել ստացված գիտելիքները, հարստացնել ճանաչողական գործունեության սեփական փորձը, զարգացնել տրամաբանական, հաղորդակցական, համագործակցային, ինքնուրույն գործունեության և ստեղծագործական ունակությունները, նպաստում է նրա սոցիալականացմանը:

Չափորոշիչներում առանձնակի կարևորվում են ճանաչողության հետևյալ մեթոդները՝ վերլուծում, մասնավորում, համադրում, վերացարկում, անդրադարձում, մակաձում (ինդուկցիա), արտաձում (դեդուկցիա), ընդհանրացում, կանխատեսում:

1) ճանաչողական, տրամաբանական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է՝ սովորողին ծանոթացնել ճանաչողության մեթոդներին և ձևավորել դրանք գործնականում կիրառելու կարողություններ ու հմտություններ, այդ թվում՝

ա. գիտելիքներ ձեռք բերել՝ զգայության, ընկալման և մտապատկերման միջոցով,

բ. վերլուծել՝ քննարկման, մեկնաբանման, տարանջատման, համեմատության, խմբավորման միջոցով,

գ. մտահանգումներ անել՝ ամբողջացման, հակադրման, բնութագրման, հիմնավորման, ամփոփման, կշռադատման միջոցով, դ. ընդհանրացնել և համադրել՝ վերացարկման, գնահատման, արժևորման, փաստարկման, ապացուցման, կանխատեսման, ծրագրման միջոցով,

ե. հիմնախնդիրը դիտարկել տարբեր տեսանկյուններից, ուսումնասիրել դրա լուծման հնարավոր եղանակները և գտնել լուծումներ,

զ. երևույթների նկատմամբ դրսևորել առողջ հետաքրքրություն և քննադատական մոտեցում,

ը. վերլուծել իրավիճակը և կատարել եզրակացություններ,

ը. ինքնուրույն որոշումներ ընդունել և հիմնավորել,

թ. նպատակներ դնել, մշակել դրանց հասնելու ուղիներ և ծրագրել սեփական գործը.

2) հաղորդակցական կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. լսել, ընկալել և համարժեք վերաբերմունք դրսևորել,

բ. բանավիճել, բանավոր և գրավոր տրամաբանված խոսք կառուցել,

գ. ըստ նշանակության և տեղի ուղեգրվել սովորած տեքստները (եզրերը), հասկացությունները և արտահայտությունները,

դ. հասկանալ և ճիշտ օգտագործել հաղորդակցման ոչ խոսքային միջոցները,

ե. օգտվել ժամանակակից հաղորդակցման տեխնիկական միջոցներից և այլն.

3) համագործակցային կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. աշխատել խմբում, միասնական որոշումներ ընդունել և դրանց համար պատասխանատվություն կրել,

բ. սովորել և սովորեցնել,

գ. դրական հարաբերություններ ստեղծել, դրսևորել առողջ մրցակցություն,

դ. սեփական շահը գիտակցելով՝ ճանաչել և ընդունել ուրիշների շահերը,

ե. բախումային իրավիճակներում հավասարակշռված պահվածք դրսևորել,

զ. ուսման ընթացքում և աշխատանքային հարաբերություններում լինել բարեկիրթ, հարգել գործընկերոջ իրավունքները,

է. գերծ մնալ բարոյական չափանիշներին հակասող նախապաշարումներից, կանխակալ մոտեցումներից,

ը. իրավիճակները դիտարկել և մեկնաբանել այլոց տեսանկյունից և այլն.

4) ստեղծագործական կարողություններ ենթաբաղադրիչը նպատակ ունի զարգացնելու սովորողի ստեղծագործական ընդունակություններն ու երևակայությունը, որպեսզի յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. ստեղծագործաբար կիրառել ձեռք բերած գիտելիքները,

բ. դրսևորել ստեղծագործական երևակայություն,

գ. երևակայել խորհել և ենթադրություններ անել ապագայի մասին,

դ. ընկալել և ընդունել նյութական և հոգևոր նոր արժեքները.

5) ինքնուրույն գործունեության կարողություններ և հմտություններ ենթաբաղադրիչի նպատակն է, որ ուսումնառության արդյունքում յուրաքանչյուր սովորող կարողանա՝

ա. անաչառ գնահատել սեփական ուժերն ու կարողությունները և ըստ այդմ ծավալել ուսումնական, աշխատանքային գործունեություն,

բ. գիտակցել սեփական գործի կարևորությունը, դրա նկատմամբ պատասխանատվություն և պարտաճանաչություն դրսևորել,

գ. ճիշտ տնօրինել ժամանակը, մշակել և պահպանել աշխատանքի և հանգստի ժամակարգ (ռեժիմ), վերահսկել սեփական վարքը,

դ. խնամել սեփական մարմինը, դրսևորել այն մարզելու կամք,

ե. զբաղվել ինքնադաստիարակությամբ և ինքնակրթությամբ,

զ. կողմնորոշվել տարբեր իրավիճակներում, գնահատել սեփական քայլերը և դրանց հետևանքները:

3. Արժեքային համակարգ

Մույն բաղադրիչով նախատեսված համակարգն արտահայտվում է սովորողի համապատասխան գործողությունների, վերաբերմունքի և վարքի միջոցով:

1) Այս բաղադրիչի նպատակն է ձևավորել անձ և քաղաքացի, որը պետք է՝

ա. գիտակցի սեփական մշակույթի՝ լեզվի, պատմության, արվեստի, ավանդույթների, ազգային այլ արժեքների կարևորությունն ու նշանակությունը և լինի դրանց կրողը,

բ. հարգի Հայաստանի պետական խորհրդանիշները, լինի հայրենասեր, կարևորի ազգային հիմնախնդիրների լուծման գործում իր մասնակցության անհրաժեշտությունը,

գ. գիտակցի, որ գիտությունը, արդիական տեխնոլոգիաները, կրթությունը մեծագույն արժեքներ են ժամանակակից աշխարհում,

դ. գիտակցի, որ իր համար կարևորագույն արժեքներ են գիտելիքները, աշխատանքային հմտությունները, մասնագիտական վարպետությունը,

ե. կարևորի բարոյական չափանիշները և քրիստոնեական ու համամարդկային արժեքները, լինի ազնիվ, գթասիրտ, արդարամիտ, օրինապահ, բարեկիրթ,

զ. կարևորի գեղագիտական արժեքները, գնահատի գեղեցիկը, բարին և ճշմարիտը,

է. գիտակցի իր տեղն ու դերն ընտանիքում և հասարակության մեջ. լինի նախաձեռնող, դրսևորի արժանավայել պահվածք,

ը. գիտակցի ծնողների, տարիքով մեծերի և փոքրերի, ընկերների և համայնքի նկատմամբ հարգանքի դրսևորման կարևորությունը,

թ. հարգի մարդու իրավունքներն ու հիմնարար ազատությունները, լինի մարդասեր, հանդուրժող, քաղաքակիրթ վերաբերմունք դրսևորի ուրիշ ժողովուրդների ներկայացուցիչներին և նրանց մշակույթների հանդեպ,

ժ. անաչառորեն գնահատի իր ուժերն ու կարողությունները՝ բացառելով սեփական անձի թերագնահատումը կամ ժառագանհատումը,

ժա. դրսևորի աշխատասիրություն, հնարամտություն, նպատակադրվածություն, արժևորի ու գնահատի սեփական և այլոց աշխատանքը,

ժբ. մշտապես հոգ տանի իր առողջության մասին, կարևորի մարմնակրթության դերը, հետևողական լինի առողջ ապրելակերպի և անվտանգ կենսագործունեության կանոնների կիրառման գործում:



ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

<<Հայաստանի Հանրապետության պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն>>, պետական ոչ առևտրային կազմակերպության (կրճատումով)

42. Դասարանի ղեկավարը (դասղեկը)

- ա) դաստիարակչական աշխատանք է կատարում՝ իր դասարանի սովորողների շրջանում՝ սերտորեն համագործակցելով մյուս ուսուցիչների հետ,
  - բ) ապահովում է սովորողների նկատմամբ հաստատության և ընտանիքի մանկավարժական պահանջների միասնականությունը.
  - գ) անհրաժեշտության դեպքում սովորողների համար կազմակերպում է ուսումնական օգնություն,
  - դ) իրականացնում է դասարանի համար սահմանված գործառնությունը, հաստատության տնօրինությանը ներկայացնում սովորողների առաջադիմության, հաճախումների և վարքի մասին
  - ե) կազմակերպում է սովորողների առողջության ամրապնդմանն ու ֆիզիկական զարգացմանը նպաստող միջոցառումներ, մրցույթներ, նպատակային էքսկուրսիաներ, շրջագայություններ, հետևում տնային հանձնարարությունների կատարմանը, ուսման և հանգստի կազմակերպմանը,
  - զ) հաստատության մանկավարժական խորհրդի քննարկմանն է ներկայացնում վարքի կանոնները կոպտորեն խախտած սովորողի հարցը.
  - է) արգելվում է սովորողների, ուսուցիչների և ծնողների այն նախաձեռնությունները, որոնք կարող են սովորողի առողջության, կյանքի համար վտանգ պարունակել կամ խաթարել ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների իրականացումը:
71. Հաստատության մանկավարժական աշխատողները պարտավոր են ապահովել կրթական ծրագրերի կատարումը, հանրակրթական պետական չափորոշիչներով որոշվող ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի յուրացումը սովորողների կողմից:

73. Սովորողն իրավունք ունի՝

- ա) անվճար ստանալու տարրական ընդհանուր, հիմնական ընդհանուր և միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն,
  - բ) անկախ բնակության վայրից սահմանված կարգով ընտրելու հաստատությունը և ուսուցման
  - գ) անվճար օգտվելու հաստատության առանձին ծառայություններից.
  - դ) հաստատությունում յուրացնելու լրացուցիչ վճարովի կրթական ծրագրեր.
  - ե) ազատ արտահայտելու սեփական հայացքներն ու համոզմունքները
  - զ) առանց հիմնական կրթություն ստանալու՝ 16 տարին լրանալուց հետո, ծնողների (որդեգրողների կամ հոգաբարձուի) համաձայնությամբ, թողնելու ուսումը:
74. Հաստատությանն արգելվում է, առանց ծնողների և սովորողների համաձայնության, սովորողներին ընդգրկել այնպիսի աշխատանքներում, որոնք նախատեսված չեն հանրակրթական ծրագրերով և սույն կանոնադրությամբ:
75. Արգելվում է սովորողների նկատմամբ հոգեկան և ֆիզիկական բռնության գործադրումը:
76. Սովորողը պարտավոր է բարեխղճորեն սովորել, խնամքով վերաբերվել հաստատության գույքին, հարգել հաստատության սովորողների և աշխատողների իրավունքներն ու արժանապատվությունը, պահպանել հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները:
77. Հաստատության ներքին կարգապահական կանոնները կոպտորեն խախտելու համար սովորողը նախարարության սահմանած կարգով կարող է հեռացվել հաստատությունից:
78. Ծնողն իրավունք ունի պաշտպանելու երեխայի օրինական շահերն ու իրավունքները, մասնակցելու հաստատության կառավարմանը:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ	2-3
ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ	4-9
ԴԱՍԱԳՐՔԵՐԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ	10-11
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՄԱԴՊՐՈՑԱԿԱՆ,	
ՏԱՐԱԾՔԱՅԻՆ ԵՎ ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻՆ	12
ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ,	
ԳԵՂԱՐՎԵՍԱԿԱՆ, ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ և ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ	13
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ	14
ԴԱՍՂԵԿԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ ԴԺՎԱՐ ԴԱՍՏԻԱՐԱՆՎՈՐ,	
ՍՈՑԻԱԼԱՊԵՏ ԱՆԲԱՐԵՆՊԱՍՏ ՎԻՃԱԿՈՒՄ ԳՏՆՎՈՂ, ԾՆՈՂԱԶՈՒՐԿ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	15
ԴԱՍՂԵԿԻ ԴԱՍԱԼՍՈՒՄՆԵՐ	16
ԾՆՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՆԵՐ, ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ	17
ԱՇԽԱՏԱՆՔ ԾՆՈՂԿՈՄԻՏԵԻ ՀԵՏ	18
ԴԱՍԱՐԱՆԻ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ ՈՒՍԱՐՎԱ ԱՎԱՐՏԻՆ	19
ՆՇՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ ԴԻՏՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ	20



ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

համար	հասցեն	Հեռախոսի համարը	Ծնողի (խնամակալի) աշխատանքի վայրը կամ զբաղմունքը	Ընտանիքի սոցիալական վիճակը	մեղման ծանուցում
1	8-րդ թ. 52. 44բն.	093029088	<< Ավանգարդ >> դարբնոց Ա/2	ապահով.	կատարված է
2	8-րդ թ. 202. 12բն.	098245915	շինարար	ապահով.	կատարված է
3	3-րդ թ. 342. 39բն.	093530816	չի աշխատում	անապահով.	կատարված է
4	3-րդ թ. 42. 29բն.	093494103	<<Բարմաք>> ՍՊ ընկերություն աղբահավաք	ապահով.	կատարված է
5	3-րդ թ. 92. 19բն.	077104525	Լիտեյնի ձուլարան, բանվոր	ապահով.	կատարված է
6	8-րդ թ. 222. 26բն.	094047379	Արվետի դպրոց, Դաշնամուրի դասատու, նվագակցող	ապահով.	կատարված է
7	5-րդ թ. 112. 45բն.	094102816	շինարար	ապահով.	կատարված է
8	7-րդ թ. 82. 35բն.	094966993	<<Առաքելություն Հայաստան>> բարեգործ. ընկերություն ճաշարանի պատասխանատու	ապահով.	կատարված է
9	Շահումյան, Ակնաբերդ	055232437	Սաֆարի Հոլլ, մատուցողուհի	ապահով.	կատարված է
10	Աջափնյակ, Լևոնյան 38	077480489	չի աշխատում	անապահով.	կատարված է
11	7-րդ թ. 52. 32բն.	094613008	չի աշխատում	ապահով.	կատարված է
12	9-րդ թ. 42. 25/26բն.	098557858	չի աշխատում	ապահով.	կատարված է
13	5-րդ թ. 132. 26բն.	098503236	<<Տոսպ>> ՍՊ դերձակ	ապահով.	կատարված է
14	5-րդ թ. 162. 12բն.	094157508	<<Հոլանի>> ՍՊ դերձակ	ապահով.	կատարված է
15	2-րդ թ. 112. 1բն.	093240624	չի աշխատում	անապահով.	կատարված է
16	3-րդ թ. 202. 1բն.	094035994	Կոտայքի ՏՄԱԿ, սոց. մանկավարժ	ապահով.	կատարված է
17	4-րդ թ. 262. 9բն.	077753521	<<Հեկտոբր>> դերձակ	ապահով.	կատարված է
18	3-րդ թ. 62. 18բն.	098751529	չի աշխատում	ապահով.	կատարված է
19	5-րդ թ. 122. 24բն.	098773843	չի աշխատում	ապահով.	կատարված է
20	1Ա թ. 22. 1բն.	077901774	շինարար	անապահով.	կատարված է
21	2-րդ թ. 132. 12բն.	077535470	<<RRR Բջնի հանքային ջրերի գործարան>>, մանրեաբան	ապահով.	կատարված է
22	7-րդ թ. 22. 26բն.	099031313	<<ՀայՓոստ>> ՓԲ ավագ պատասխանատու	ապահով.	կատարված է
23	Օհանովի փող. 82. 35բն.	055941191	Դելին Հյուրնոց, սպասուհի	անապահով.	կատարված է
24					
25					
26					
27					
28					
29					
30					
31					
32					

## ԿՐԹԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒՂՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ (դասարանի ընդհանուր բնութագիրը)՝ 1<sup>բ</sup> դասարանում սովորում են 23 աշակերտ՝ 12 տղա, 11 աղջիկ: Երեխաները դպրոց են գալիս ոգևորված, պատրաստ՝ նոր գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ձեռք բերելու: Երեխաները ընկերասեր են, սիրում և հարգում են միմյանց: Ձևավորվում է նոր կուլեկտիվ, ունենք դժվար դաստիարակվող երեխաներ և գնահատման կարիք ունեցող մեկ աշակերտ:

2. Ուսումնադաստիարակչական նախատեսվող աշխատանքները ուստարվա ընթացքում՝ Նոր ուսումնական տարին սկսեցինք տեղեկատվությամբ, թե ինչպես պետք է ընթանա դասապրոցեսը, ինչ կանոններ պետք է կիրառվեն դպրոցում: Ուսումնական տարվա ընթացքում նախատեսվում են էքսկուրսիաներ, միջոցառում-ցերեկույթներ, ուսումնադաստիարակչական այլ աշխատանքներ, որոնք ուղղված կլինեն դաստիարակելու և կրթելու վերլուծող, խելացի, կարգապահ աշակերտ-անհատի: Ձարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը, նպատակաուղղել երեխայի արժեհամակարգի ձևավորումը և յուրաքանչյուր անհատ-աշակերտի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ: Բոլոր դաստիարակչական աշխատանքները կատարել՝ հաշվի առնելով աշակերտների տարիքը:

### 3. ՀԱՅԵՑԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 **Հոգևոր դաստիարակություն**՝ Այս նպատակով կազմակերպել էքսկուրսիա դեպի մոտակա հոգևոր մշակութային կենտրոններ: Աշակերտի մոտ սերմանել սեր և հարգանք քրիստոնեության նկատմամբ: Նույն նպատակով կատարել պատմական ակնարկ, որը կնպաստի հոգևոր դաստիարակության ձևավորմանը:

3.2 **Գեղագիտական դաստիարակություն**՝ Ֆիլմերի միջոցով ցուցադրել և բացատրել ,թե գեղեցիկը ինչ դեր ունի ներկայիս կյանքում: Բացի այդ լսել աշակերտների կարծիքը այդ նյութի վերաբերյալ: Կյանքից բերել օրինակներ և ձևավորել գեղագիտական ճաշակ: Գեղագիտական դաստիարակության հիմքում ընկած է հուզագրգայուն քային ոլորտի զարգացումը: Այն դաստիարակում է անհատի մեջ գեղեցիկը:

3.3 **Ռազմահայրենասիրական դաստիարակություն**՝ Հայրենասիրության կրթության վերաբերյալ կազմակերպել քննարկումներ: Նշել մի շարք ֆիդայիների անուններ և թվարկել այն բնավորության գծերը, որտեղ ակներև է հայրենասիրությունը: Կազմակերպել այցելություններ հայրենական մեծ պատերազմում ,արցախի անկախության , Հայաստանի սահմանների պաշտպանության համար զոհված մարտիկների հուշարձաններ:

3.4 **Ֆիզիկական դաստիարակություն**\_\_\_\_\_ Բացատրել և պահանջել ,որ աշակերտները հետևեն իրենց ֆիզպատրաստությանը:Անցկացնել միջդասարանական,միջդպրոցական մրցումներ: Բուժքրոջ հետ պարբերաբար կազմակերպել քննարկումներ, կլոր սեղաններ ուղղված՝ աշակերտների անձնական հիգիենային, օրվա ռեժիմին, առողջ ապրելակերպին: Ուսումնական տարվա ընթացքում կազմակերպել <<Առողջության օր>>:

3.5 **Աշխատանքային դաստիարակություն** Աշակերտների մոտ ձևավորել սեր դեպի աշխատանքը, աշխատավոր մարդը:Տալ աշակերտներին այն գաղափարը, որ կարողանա գոյատևել ներկայիս դժվար պայմաններում: Աշակերտների հետ կազմակերպել դպրոցամերձ տարածքի մաքրում, անցկացնել համադպրոցական շաբաթօրյակներ, արթնացնել սեր աշխատանքի նկատմամբ:

3.6 **Բնապահպանական դաստիարակություն** Պետք է կազմակերպել էքսկուրսիաներ\_դեպի բնության գիրկը և այդ ընթացքում թվարկել բնապահպանական մի քանի խնդիրներ, որոնք առկա են իրենց շրջապատում և աշակերտներին հանձնարարել հավաքել տեղեկություններ Հայաստանի Հանրապետության ավելի ուշագրավ էկոլոգիական խնդիրների մասին:

3.7 **Դպրոց ընտանիք կապը** Ամիսը մեկ անգամ հրավիրել ծնողական ժողով: Ամուր հիմքի վրա դնել աշակերտ-ծնող-դպրոց-ուսուցիչ կապը: Ծնողների համար կարդալ մանկավարժական թեմաներով զեկույցներ: Դասարանում ստեղծել ծնողխորհուրդ՝ բաղկացած\_\_3-5 հոգուց, ապահովել ծնողխորհրդի մասնակցությունը ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը:



**ՈՒՍՈՒՄՆԱԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ**

Ուսումնական շաբաթներ	Ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների բովանդակությունը	Կատարման ժամկետը	Կատարողներ
1-ին շաբաթ	1. Աշխատանքային պլանի կազմում 2. Ծնողական ժողովի անցկացում: 3. Դաս/ժամ << Եկեք ծանոթանանք >>: 4. Դասարանի սոցիալապես անապահով, ծնողագուրկերեխաների հաշվառում կցուցակի կազմում	01.09.-08.09	Դասղեկ ,աշակերտներ, ծնողներ
2-րդ շաբաթ	1.. Դասարանական անկյան ձևավորում 2. Դասասենյակի կանաչապատում, ծաղիկների խնամք 3. Դաս/ժամ <<Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը>>: 4. Անցկացնել դասղեկի դասալսում:	11.09-15.09	Դասղեկ, աշակերտներ,
3-րդ շաբաթ	1. Գրենական պիտույքների ստուգում: 2. Մասնակցել ՀՀ անկախության 32 ամյակին նվիրված միջոցառումներին: ա/ << ՀՀ պետական խորհրդանիշների ստեղծման պատմությունը >> 3. Դաս/ժամ <<Օրը սկսենք բարևով>>: 4. Սեմինար հանդիպում ծնողների հետ << Աշակերտի օրվա ռեժիմը>>, «6-7 տարեկանի ճգնաժամը, հաղթահարման ուղիները»	18.09-22.09	Դասղեկ, աշակերտներ, ԴԱԿ  հոգեբան
4-րդ շաբաթ	1. Աշակերտներին ներկայացնել դպրոցի ներքին կարգապահական կանոնները: 2. <<Անվտանգ երթևեկություն>> անկյան պատրաստում: 3. Դաս/ժամ. <<Իմ վարքագիծը տանը և դպրոցում>> 4. Անհատական աշխատանք գնահատման կարիք ունեցող և դժվար դաստիարակվող սովորողների ծնողների հետ: 5. Սեմինար-հանդիպումներ՝ I դաս. ծնողների հետ ա/ <<Ներառական կրթություն. Կրթություն բոլորի համար>> թեմայով:	25.09-29.09	Դասղեկ, աշակերտներ  ծնողներ  ուսուցչ. օգնականներ
5-րդ շաբաթ	1. Ուսուցչի օրը մեր դպրոցում. Բացիկների պատրաստում 2.. <<Անվտանգ երթևեկության կանոնները>> ֆիլմի դիտում 3. Դաս/ժամ <<Մենք՝ մենք Հայկի թոռներն ենք>> 4. Անցկացնել դասղեկի դասալսում:	02.10.-06.10	Դասղեկ, աշակերտներ
6-րդ շաբաթ	1.. Ա-հնչյուն տառի շնորհանդես 2. Ծնողներին ներգրավել դաստիարակչական աշխատանքներում ծնող-ուսուցող, ծնող-խորհրդատու: 3. Դաս/ժամ <<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>: 4. Ծնողական ժողովի անցկացում	09.10-13.10	Դասղեկ, աշակերտներ  ծնողներ

7-րդ շաբաթ	<p>1. &lt;&lt;Ճանապարհային երթևեկության նշաններ&gt;&gt;:  2. ԿԱՊԿՈԻ ,առանձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող և դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների հետ սեմինար-քննարկում՝  &lt;&lt;Ուսուցիչ-ծնող –մասնագետ համագործակցության դերը,սկզբունքները և ուղղությունները երեխայի կրթության կազմակերպման գործընթացում&gt;&gt;:  /ուսուցչի օգնական/  3.Դաս/ժամ&lt;&lt;Ընկերն իմ կյանքում&gt;&gt;:</p>	30.10-03.11	Դասղեկ ,աշակերտներ  ուսուցչի օգնական,ծնողներ
8-րդ շաբաթ	<p>Համագործակցություն դասավանդող ուսուցիչների հետ:  2.Էքսկուրսիա՝ աշնանային այգի:  3. Դաս/ժամ &lt;&lt;Համերաշխ դասարան&gt;&gt;:</p>	06.11-10.11	Դասղեկ, աշակերտներ,ծնողներ
9-րդ շաբաթ	<p>1..Դասարանական անկյան թարմացում:  2.Աշխատանք հետ մնացող աշակերտների հետ:  3. Դաս/ժամ <b>Գազը վտանգավոր կարող է լինել,եթե չզիտես նրանից օգտվելու կանոնները&gt;&gt;:</b></p>	13.11-17.11	Դասղեկ, աշակերտներ,
10-րդ շաբաթ	<p>1.Աշխատանք անհարգելի բացակայող և հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ:  2. Ուսուցողական խաղ&lt;&lt;Ճանապարհային երթևեկություն&gt;&gt;:  3. Դաս/ժամ &lt;&lt;Կարմիր ,կանաչ, դեղին&gt;&gt;:</p>	20.11-24.11	Դասղեկ, աշակերտներ,
11-րդ շաբաթ	<p>1.Դպրոցական դասագրքերի և գրենական պիտույքների վիճակի ստուգում  2.Ծաղիկների խնամք, նախապատրաստում ձմռանը  3.Դաս/ժամ &lt;&lt;Հույզերի կառավարում&gt;&gt;:  4.Անցկացնել դասղեկի դասալսում:</p>	27.11-01.12	Դասղեկ, աշակերտներ
12-րդ շաբաթ	<p>1.Դասարանական անկյան թարմացում:  2.Կարգապահական հարցերի քննարկում:  3. Դաս/ժամ &lt;&lt;Բնական աղետներից պաշտպանվելու միջոցները&gt;&gt;:</p>	04.12.-08.12	Դասղեկ, աշակերտներ,
13-րդ շաբաթ	<p>1.Դպրոցական դասագրքերի, աշակերտական պիտույքների ստուգում:  2. <b>Սեմինար-քննարկում՝ ծնողների շրջանում &lt;&lt;Դաստիարակության կանոնները և ծնողական արգելքների ազդեցությունը երեխայի վրա&gt;&gt;:</b>  3.Դաս/ժամ &lt;&lt;Աշխատանքը բարիք է տալիս&gt;&gt;:  4.Անցկացնել դասղեկի դասալսում:</p>	11.12.-15.12	Դասղեկ, աշակերտներ,ծնողներ մանկավարժահոգեբանական թիմ
14-րդ շաբաթ	<p>1.Դասարանը նախապատրաստել Ամանորին:  2. Ամանորյա բացիկների պատրաստում:  3.Դաս/ժամ .&lt;&lt;<b>Խոսք ես տվել, կատարի՛ր</b>&gt;&gt;  4. Ծնողական ժողով:</p>	18.12-22.12	Դասղեկ, աշակերտներ, ծնողներ

	II ԿԻՍՄՅԱԿ		
15-րդ շաբաթ	1.Դպրոցական դասագրքերի, աշակերտական պիտույքների ստուգում: 2.Մասնակցել հայոց բանակի կազմավորման 32 ամյակին նվիրված համադպրոցական միջոցառումներին: 3.Դաս/ժամ<<Իմ տունը, իմ ընտանիքը>>:	22.01.-26.01	Դասղեկ ,աշակերտներ,
16-րդ շաբաթ	1Հետևել աշակերտների սանիտարահիգիենիկ վիճակին: 2.<<Խոսքի և հաղորդակցման խանգարումներ ունեցող սովորողների կրթության կազմակերպումը >>թեմայով սեմինար-քննարկում ծնողների շրջանում:/ուսուցչի օգնական/ 3.Դաս/ժամ<<Ինքնաներկայացում>>: 4.Անցկացնել դասղեկի դասալսում:	29.01. 02.02	Դասղեկ ,աշակերտներ, ծնողներ մանկավարժահոգեբանական թիմ
17-րդ շաբաթ	1.Զրույց նվիրված աշխատանքին, արհեստներին: 2.Դասագրքերի վերանորոգում: 3.Դաս/ժամ<<Ինչպես անել, որ չհիվանդանանք>>:	05.02-09.02	Դասղեկ,աշակերտներ, ծնողներ
18-րդ շաբաթ	1.Անհատական աշխատանք ԿԱՊԿՈԻ,առնձնահատուկ ուշադրության կարիք ունեցող,դժվար դաստիարակվող սովորողների հետ: 2.Երթևեկության կանոնները, երեխաների խմբերով անցնելու դեպքում: 3.Դաս/ժամ<<Նկարագրիր ընկերոջդ>>:	12.02-16.02	Դասղեկ,աշակերտներ, հոգեբան
19-րդ շաբաթ	1.Միջոցառումներ նվիրված գիրք նվիրելու օրվան: 2.Սեմինար-քննարկում <<Պատիժ թե խրախուսում>>: 3.Դաս/ժամ<<Սպորտը ինձ համար>>:	19.02.-23.02	Դասղեկ , աշակերտներ,հոգեբան , ծնողներ
20-րդ շաբաթ	1.Աշխատանքային տետրերի ստուգում: 2.Այցելություն քաղաքային գրադարան: 3. Դաս/ժամ<<Գարունն ասաց ես եկա...>>:	26.02-01.03	Դասղեկ,աշակերտներ,
21-րդ շաբաթ	1.Մասնակցություն կանանց տոնին նվիրված միջոցառումներին: 2.Կանանց տոնին նվիրված տոնական բացիկների պատրաստում: 3.Դաս/ժամ<<Ես օգնում եմ մայրիկիս>>: 4Սեմինար-քննարկում՝ ԿԱՊԿՈԻ սովորողների ծնողների շրջանում <<Վերաբերմունքը և՝ խթան,և՝ խոչընդոտ >>թեմայով	04.03-07.03	Դասղեկ ,աշակերտներ, մանկավարժահոգեբանական թիմ
22-րդ շաբաթ	1.Այցելություն գրողների տուն-թանգարաններ: 2.Աշխատանք թույլ առաջադիմություն ունեցող աշակերտների հետ: 3. Դաս/ժամ <<Առողջ ապրելակերպը սկսվում է ճիշտ սնվելուց>>: 4. Ծնողական ժողովի անցկացում:	11.03-15.03	Դասղեկ,աշակերտներ, ծնողներ
23-րդ շաբաթ	1.Դասասենյակի հիմնավոր մաքրում: 2.Աշխատանք անհարգելի բացակայող և հաճախ ուշացող աշակերտների ծնողների հետ: 3. Դաս/ժամ<<Կենդանիները իմ բարեկամներն են>>:	01.04-05.04	Դասղեկ,,աշակերտներ, ծնողներ
24-րդ շաբաթ	1.Մերձդպրոցական տարածքի մաքրում, ծառատունկ:	08.04.-12.04	Դասղեկ,ուսուցիչներ, աշակերտներ,

	<p>2.Բնության դիտումներ: Էքսկուրսիա դեպի բնության գիրկ:</p> <p>3. Դաս/ժամ &lt;&lt;Մեր դպրոցի հերոսները&gt;&gt;:</p>		
25-րդ շաբաթ	<p>1.Անհատական աշխատանք տանել անհարգելի բացակայող, դժվար դաստիարակվող աշակերտների ծնողների հետ:</p> <p>2.Ցերեկույթ &lt;&lt;Մենք արդեն տառաճանաչ ենք&gt;&gt;:</p> <p>3.Դաս/ժամ&lt;&lt;Ծառ տնկիր, միտք սերմանիր&gt;&gt;:</p>	15.04-19.04	Դասղեկ ,աշակերտներ, ծնողներ
26-րդ շաբաթ	<p>1. Աշխատանք հետ մնացող աշակերտների հետ:</p> <p>2.Անցկացնել դասղեկի դասալսում:</p> <p>3.Դաս/ժամ&lt;&lt;Մեծ եմ արդեն&gt;&gt;:</p>	22.04-26.04	Դասղեկ ,աշակերտներ,
27-րդ շաբաթ	<p>1. Հերթապահություն դասասենյակում</p> <p>2.Զրույց ռիսկային խմբի երեխաների ծնողների հետ:</p> <p>3.Դաս/ժամ&lt;&lt;Բոլորս հավասար, բոլորս տարբեր&gt;&gt;:</p>	29.04-03.05	Դասղեկ,աշակերտներ,
28-րդ շաբաթ	<p>1. Մասնակցություն մայիսյան տոներին նվիրված միջոցառումներին: ա/Միջոցառում` &lt;&lt; Տոն ,որը միշտ հպարտությամբ ենք նշել...&gt;&gt;</p> <p>2.Անցկացնել դասղեկի դասալսում:</p> <p>3.Դաս/ժամ &lt;&lt;Ճանաչենք մեր հերոսներին...&gt;&gt;:</p>	06.05-10.05	Դասղեկ,աշակերտներ, ՄԱԿ-ի գծով փոխտնօրեն
29-րդ շաբաթ	<p>1Մեմինար-քննարկում &lt;&lt;Կրտսեր դպրոցականի ագրեսիայի պատճառները&gt;&gt;:</p> <p>2. Աշխատանք հետ մնացող աշակերտների հետ:</p> <p>3.Դաս/ժամ &lt;&lt;Բնավորության գծեր&gt;&gt;</p>	13.05-17.05	Դասղեկ,հոգեբան ,աշակերտներ, ծնողներ
30-րդ շաբաթ	<p>1.Դասագրքերը նախապատրաստել դպրոցի գրադարանին հանձնել:</p> <p>2.Աշակերտների տարեկան առաջադիմության ամփոփում:</p> <p>3. Դաս/ժամ &lt;&lt;Պլաններ սամառային արձակուրդին&gt;&gt;:</p> <p>4.Համադպրոցական ծնողական ժողով:</p>	20.05-24.05	Դասղեկ, ուսուցիչներ,աշակերտներ, ծնողներ





ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՆԱԽԱՍԻՐԱԿԱՆ, ԳԵՂԱՐՎԵՍՏԱԿԱՆ,  
ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻՆ

համար	Նախասիրական-առարկայական խմբակ	Գեղարվեստական Երաժշտական խմբակներ	Մարզական խմբակներ	Այլ խմբակներ
1				
2				
3		պար		
4				
5				
6				
7				
8		դիոլ		
9				
10		պար		
11		պար		
12				
13				
14				
15				
16		ժող. երգ		
17				
18			կարատե	
19				
20				
21				
22		պար		
23				
24				
25				
26				
27				
28				
29				
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				
41				
42				
43				

**ԴԱՍԴԵԿԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԹԵՄԱՏԻԿԱՆ**

Անցկացման օրը	<b>Դասղեկի անցկացման միջոցառման (դասախոսություն, զրույցներ, դիտողական արշավներ, էքսկուրսիաներ և այլն) բովանդակությանը</b>	ծանոթություն
05.09.2023թ.	Եկեք ծանոթանանք	կատարված է
12.09.2023թ.	<<Ինչու է անհրաժեշտ օդափոխել սենյակը>>:	կատարված է
19.09.2023թ.	<<Օրը սկսենք բարևով>>:	կատարված է
26.09.2023թ.	<<Իմ վարքագիծը տանը և դպրոցում>>	կատարված է
03.10.2023թ.	<b>&lt;&lt;Մենք՝ մենք Հայկի թոռներն ենք&gt;&gt;</b>	
10.10.2023թ.	<<Դարձիր գրադարանի բարեկամը>>:	
31.10.2023թ.	<<Ընկերն իմ կյանքում>>:	
07.11.2023թ.	<<Համերաշխ դասարան>>:	
14.11.2023թ.		
21.11.2023թ.		
28.11.2023թ.		
05.12.2023թ.		
12.12.2023թ.		
19.12.2023թ.		
23.01.2024թ.		
29.01.2024թ.		
06.02.2024թ.		
13.02.2024թ.		
20.02.2024թ.		
27.02.2024թ.		
05.03.2024թ.		
12.03.2024թ.		
02.04.2024թ.		
09.04.2024թ.		
16.04.2024թ.		
23.04.2024թ.		
30.04.2024թ.		
07.05.2024թ.		
12.05.2024թ.		
19.05.2024թ.		
















**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՔԱՂԱՍՏՈՒՄԵՆԻ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

Հոդված 11. Կրթության բովանդակությանը ներկայացվող ընդհանուր պահանջները

1. Կրթության բովանդակությունը հասարակության հոգևոր, տնտեսական և սոցիալական առաջընթացի հիմնական գործոններից մեկն է և նպատակառոդված է երիտասարդ սերնդի դաստիարակմանը, պատշաճ վարքի և վարվելակերպի ձևավորմանը, անձի համակողմանի և ներդաշնակ զարգացման, նրանց ինքնորոշման և ինքնադրսևորման համար անհրաժեշտ պայմանների ստեղծմանը, քաղաքացիական հասարակության կայացմանը և զարգացմանը, իրավական պետության ստեղծմանն ու կատարելագործմանը:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

ՀՈՂՎԱԾ 4. ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ

2. Հանրակրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն ազգային դպրոցն է, որի գլխավոր նպատակը համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված և մասնագիտական կողմնորոշում ունեցող անձի ձևավորումն է:

4. Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

5. Միջնակարգ կրթությունն պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

6. Հայաստանի Հանրապետությունում իրականացվում է 12-ամյա միջնակարգ կրթություն:

ՀՈՂՎԱԾ 5. ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ ԵՎ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԿԶԲՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. Հանրակրթությունը նպատակառոդված է սովորողի մտավոր, հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական զարգացմանը, նրա անձի որպես սպառաքել քաղաքացու ձևավորմանը, ինքնուրույն կյանքի, մասնագիտական կողմնորոշման և մասնագիտական կրթության նախապատրաստմանը:

2. Հանրակրթության բնագավառում պետությունը երաշխավորում է հետևյալ սկզբունքների ապահովումը.

1) հանրակրթական մարդասիրական բնույթը, ազգային և համամարդկային արժեքների, մարդու կյանքի ու առողջության, անհատի ազատ և համակողմանի զարգացման առաջնայնությունը, քաղաքացիական գիտակցության կարևորումը անհատի և նրա իրավունքների ու ազատությունների նկատմամբ հարգանքը, արժանապատվությունը, հայրենասիրությունը, աշխատասիրությունը, պատասխանատվությունը, հանդուրժողականությունը, բնապահպանական աշխարհայացքի ձևավորումը.

3) հանրակրթության բնագավառում ժողովրդավարական կառավարման սկզբունքների ապահովումը.

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԸ ԵՐԵՒԱՅԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ (կրճատումով)**

ՀՈՂՎԱԾ 10. Երեխայի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի մտքի, խղճի և դավանանքի ազատության իրավունք:

Երեխայի հայացքները, համոզմունքները և կարծիքը ենթակա են նրա տարիքին և հասունությանը համապատասխան պատշաճ ուշադրության:

Յուրաքանչյուր երեխա իրավունք ունի ազատորեն արտահայտելու իր կարծիքը, որոնելու, ստանալու և հաղորդելու գաղափարներ ու տեղեկատվություն հարողակցության ցանկացած միջոցով: Երեխայի տեղեկատվությունն ստանալու իրավունքը կարող է սահմանափակվել օրենքով:

Դավանանքի ազատության և համոզմունքների արտահայտման իրավունքը կարող է սահմանափակվել միայն օրենքով, եթե դա անհրաժեշտ է պետական կամ հասարակական անվտանգության, հասարակական կարգի, երեխայի առողջության, բարոյական նկարագրի կամ այլ անձանց հիմնական իրավունքների և ազատությունների պաշտպանության համար:

Կրթության բովանդակությունն ապահովում է՝

1) սովորողների աշխարհաճանաչման ձևավորումը գիտելիքների և կրթական ծրագրերի ժամանակակից մակարդակին (աստիճանին) համապատասխան.

2) սովորողների կողմից ազգային և համամարդկային մշակութային արժեքների յուրացումը.

3) հասարակության կատարելագործումը և ազգի զարգացման նոր մակարդակի ապահովող ժամանակակից անհատի ու քաղաքացու ձևավորումը.

4) հասարակության մտավոր ներուժի և աշխատուժի վերարտադրությունն ու զարգացումը:

4) ուսումնական հաստատություններում ստեղծագործական աշխատանքի խթանումը, սովորողների վերլուծական, քննադատական մտածողության, գիտելիքների ինքնուրույն ձեռքբերման և կիրառման, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, օգտագործման ունակությունների զարգացման առաջնայնությունը:

ՀՈՂՎԱԾ 20. ՍՈՎՈՐՈՂԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. Ուսումնական հաստատություններում սովորողներն ունեն հավասար իրավունքներ և պարտականություններ: Դրանք սահմանվում են օրենքով և ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ:

2. Սովորողն իրավունք ունի՝

1) ստանալու հանրակրթության պետական կրթական չափորոշչին համապատասխան կրթություն.

2) ծնողի համաձայնությամբ ընտրելու ուսումնական հաստատությունը և ուսուցման ձևը, ինչպես նաև տվյալ ուսումնական հաստատությունում առկա հոսքը, ստանալու կրթական վճարովի ծառայություններ.

3) անվճար օգուտվելու ուսումնական հաստատության ուսումնականության բազայից.

4) մասնակցելու ներդպրոցական և արտադպրոցական միջոցառումների.

5) պաշտպանված լինելու ցանկացած ֆիզիկական և հոգեբանական ճնշումներից, շահագործումից, մանկավարժական և այլ աշխատողների ու սովորողների այնպիսի գործողություններից կամ անգործությունից, որով խախտվում են սովորողի իրավունքները, կամ ոտնձգություն է արվում նրա պատվին ու արժանապատվությանը.

6) ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցելու ուսումնական հաստատության կառավարմանը.

7) ազատորեն փնտրելու և մատչելիորեն ստանալու ցանկացած տեղեկատվություն, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի.

8) ազատ արտահայտելու սեփական կարծիքն ու համոզմունքները.

Արգելվում է առանց ծնողի կամ այլ օրինական ներկայացուցչի համաձայնության մինչև 16 տարեկան երեխայի մասնակցությունը կրոնական կազմակերպություններին:

ՀՈՂՎԱԾ 11. Երեխայի կրթության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի կրթություն ստանալու և ուսումնական հաստատություն ընտրելու իրավունք:

Պետական համապատասխան մարմինները ստեղծում են անհրաժեշտ պայմաններ երեխայի անհատականության դրսևորման, տաղանդի, մտավոր և ֆիզիկական ունակությունների զարգացման համար՝ հիմնելով հանրակրթական, մասնագիտական դպրոցներ, մարզական, տեխնիկական և մշակութային ստեղծագործական մանկական կենտրոններ և այլն: Պետական համապատասխան մարմինները մշակում և իրականացնում են տաղանդավոր երեխաների հայտնաբերման, նրանց դաստիարակության և կրթության կազմակերպման համապատասխան ծրագրեր:

Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է:

ՀՈՂՎԱԾ 20. (կրճատումով) Երեխայի հանգստի իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի հանգստի և ժամանցի, իր տարիքին համապատասխան խաղերին և միջոցառումներին ազատորեն մասնակցելու իրավունք:

ՀՈԴՎԱԾ 22. Երեխայի պատվի և արժանապատվության պաշտպանության իրավունքը

Յուրաքանչյուր երեխա ունի պատվի և արժանապատվության իրավունք:

Ոչ մի երեխա անձնական, ընտանեկան կյանքի, գրագրության և հեռախոսային խոսակցության գաղտնիության կամ բնակարանի անձեռնմխելիության իր իրավունքներն իրականացնելիս չի կարող ենթարկվել կամայական, ապօրինի միջամտության կամ իր պատվի և արժանապատվության նկատմամբ ոտնձգությունների:

Ուսումնադաստիարակչական հաստատություններում երեխայի ուսուցումն ու դաստիարակությունն իրականացնող անձանց ու երեխայի փոխհարաբերություններն իրականացվում են փոխադարձ հարգանքի հիման վրա:

Երեխայի պատվի և արժանապատվության դեմ ոտնձգություն կատարած յուրաքանչյուր անձ, ներառյալ ծնողները կամ այլ օրինական ներկայացուցիչները, երեխայի դաստիարակությունը և ուսուցումն իրականացնող այլ անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

## ԳՈՐԾԱԾՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ԿԱՐԳԸ

1. <<Ուսումնական հաստատության դասղեկի աշխատանքային տարեկան ծրագիր>> մատյանը նախատեսված է դասղեկի կողմից դասարանի հետ բազմակողմանի դաստիարակչական աշխատանքների նպատակամղված գործունեությունն, աշակերտների ուսումնառության զարգացման հիմնական ուղենիշները գիտամանկավարժական տեսանկյունից համակարգելու, նախագծելու համար:

2. Դասղեկը աշխատանքային տարեկան ծրագիրը կազմելիս նպատակահարմար է հաշվի առնել՝

- դաստիարակչական խնդիրների ճշտությունն ու իրատեսությունը,
- Աշակերտների գործունեության կազմակերպման զուգակցվածությունը ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների նախագծվելիք գործընթացներում,
- դասավանդող ուսուցիչների, մյուս մանկավարժների ու աշակերտների, մանկավարժների ու ծնողների միասնականությունը,
- ներդասարանական, ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ներդաշնակ կապը,
- աշակերտների տարիքային, անհատական առանձնահատկությունները, երեխաների (անհատական և ընդհանուր) դաստիարակվածության մակարդակի ու նրանց կյանքի պայմանների իրատեսությունը,
- տարեկան պլան-ծրագրի փոխկապվածությունը և համաձայնեցվածությունը ուսումնական հաստատության մյուս ծրագրերի, պլանների հետ:

Դաստիարակչական աշխատանքների հիմնական խնդիրները պետք է չլինեն ոչ չափից դուրս ընդհանուր, ոչ էլ շատ կադապարված, նեղ, այլ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ անձի ձևավորման ամբողջականությունը և դաստիարակության յուրահատկությունները՝ տարիքը, սոցիալական շրջապատը:

Մատյանը հնարավորություն է տալիս դասղեկին, ըստ ուսումնական շաբաթների համակարգելու դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դաստիարակչական գործընթացը, որը թույլ կտա տեսանելի դարձնելու ոչ միայն կատարվելիք աշխատանքները, այլև դրանց իրագործման ճշգրիտ ուղիները:

Պլան-ծրագրի բաժինների հաջորդականությունը և սերտ շարունակական կապը թույլ կտա տեսնելու աշակերտների մտավոր կարողությունների աստիճանական զարգացումը և վարքի դրական դրսևորումները, ծնող-դպրոց կապը:

- Դասղեկի տարեկան ծրագիր-պլանը համարվում է ուսումնական հաստատության համադպրոցական ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների ծրագիր-պլանի բաղկացուցիչը:
- Դասղեկի աշխատանքային ծրագիր-պլանը կազմվում է ուսումնական տարին սկսելուց առաջ և ըստ սահմանված կարգի հաստատվում է տնօրենի կողմից:
- 10-րդ և 11-րդ էջերի, <<ստացավ>> և <<հանձնեց>> սյունակներում համառոտագրել ստացվելիք և հանձնված դասագրքերի պիտանելիության գնահատականները գերազանց –Գ, լավ –Լ, բավարար –Բ, անմխիթար –Ա

Ուսումնական տարին ավարտելուց հետո դասղեկը անցած ծրագիր-պլանի վերլուծության հիման վրա կազմում է նորը: Պլան-ծրագիրը դասղեկը պահպանում է իր մոտ մինչև տվյալ դասարանի ուսումնառության աստիճանի՝ I-IV, V-IX, X-XII, ավարտելը:



ՀՀ ԿԳՆ նախարարի 15.08.2000թ. թիվ 264Մ հրամանի համաձայն  
համարվում է պարտադիր գործածության երաշխավորված փաստաթուղթ

© Կազմող՝ Վ. Միրումյան

© Տպագրության է պատրաստվել Վիամիր ՄՊԸ հրատարակության կողմից, 3000 օրինակ